

Rättsfallssamlingen

Mål C-282/15

Queisser Pharma GmbH & Co. KG
mot
Bundesrepublik Deutschland

(begäran om förhandsavgörande från Verwaltungsgericht Braunschweig)

”Begäran om förhandsavgörande – Fri rörlighet för varor – Artiklarna 34–36 FEUF – Rent intern situation – Livsmedelssäkerhet – Förordning (EG) nr 178/2002 – Artikel 6 – Principen om riskanalys – Artikel 7 – Försiktighetsprincipen – Förordning (EG) nr 1925/2006 – En medlemsstats lagstiftning om förbud mot tillverkning och saluföring av kosttillskott innehållande aminosyror – Situation där en tidsbegränsad dispens från detta förbud omfattas av den nationella myndighetens utrymme för skönsmässig bedömning”

Sammanfattning – Domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 19 januari 2017

Tillnärmning av lagstiftning — Livsmedelssäkerhet — Förordning nr 178/2002 — Riskanalys och tillämpning av försiktighetsprincipen — Antagande, utan en fullständig riskanalys, av en nationell lagstiftning som förbjuder tillverkning och saluföring av vissa kosttillskott — Möjlighet till dispens inom ramen för den behöriga myndighetens skönsmässiga bedömning, men enbart under en begränsad period, trots att de aktuella ämnena är ofarliga — Otillåtet

(Europaparlamentets och rådets förordning nr 178/2002, artiklarna 6 och 7)

Artiklarna 6 och 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning, såsom den aktuella lagstiftningen i det nationella målet, som innehåller ett förbud mot att tillverka, bereda eller saluföra kosttillskott som innehåller aminosyror, om inte dispens beviljats av en nationell myndighet som för detta ändamål har ett utrymme för skönsmässig bedömning, när denna lagstiftning grundar sig på en riskanalys som enbart omfattar vissa aminosyror, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att pröva. Dessa artiklar ska under alla omständigheter tolkas så, att de utgör hinder för en sådan nationell lagstiftning, när det i lagstiftningen föreskrivs att dispens från det däri angivna förbudet enbart kan beviljas för viss tid även då det har fastställts att ett ämne är ofarligt.

För en korrekt tillämpning av försiktighetsprincipen krävs det, för det första, att de eventuellt negativa följderna för hälsan av den föreslagna tillsatsen av näringsämnen kan identifieras och, för det andra, en helhetsbedömning av hälsoriskerna grundad på de mest tillförlitliga vetenskapliga uppgifter som finns tillgängliga och på de senaste resultaten av den internationella forskningen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 september 2003, Monsanto Agricoltura Italia m.fl., C-236/01, EU:C:2003:431, punkt 113, och dom av den 28 januari 2010, kommissionen/Frankrike, C-333/08, EU:C:2010:44, punkt 92). Om resultaten av genomförda undersökningar inte är så fullständiga,

övertygande eller exakta att det är möjligt att med säkerhet fastställa förekomsten eller omfattningen av den påstådda risken, men det likväl är sannolikt att det skulle uppstå en verklig skada för folkhälsan om risken förverkligades, är det enligt försiktighetsprincipen motiverat att vidta begränsande åtgärder, under förutsättning att de är icke-diskriminerande och objektiva (dom av den 28 januari 2010, kommissionen/Frankrike, C-333/08, EU:C:2010:44, punkt 93 och där angiven rättspraxis). Vidare följer av artikel 7.2 i förordning nr 178/2002 att de åtgärder som vidtas enligt artikel 7.1 i denna förordning ska stå i proportion till målet och att de inte får begränsa handeln mer än vad som är nödvändigt för att uppnå den höga hälsoskyddsnivå som valts i unionen, med beaktande av teknisk och ekonomisk genomförbarhet och andra faktorer som anses berättigade för det berörda ärendet. Dessa åtgärder ska dessutom ses över inom en rimlig tidsperiod beroende på vilken typ av risk för liv eller hälsa som identifieras och vilken typ av vetenskapliga uppgifter som behövs för att klargöra den vetenskapliga osäkerheten och för att genomföra en mer omfattande riskbedömning.

En sådan osäkerhet, som är förenad med försiktighetsbegreppet, påverkar medlemsstaternas utrymme för skönsmässig bedömning och inverkar således på tillämpningen av proportionalitetsprincipen. Under sådana omständigheter måste en medlemsstat, med stöd av försiktighetsprincipen, tillåtas vidta skyddsåtgärder utan att behöva vänta på att det fullt ut visas att sådana risker faktiskt föreligger och hur allvarliga de är. Riskbedömningen får emellertid inte grundas på rent hypotetiska antaganden (dom av den 28 januari 2010, kommissionen/Frankrike, C-333/08, EU:C:2010:44, punkt 91 och där angiven rättspraxis).

(se punkterna 56, 57, 59, 60 och 68 samt domslutet)